

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS ATZINUMS

(2007. gada 30. aprīlis)

pēc Latvijas Bankas lūguma

par Latvijas Bankas monetārās politikas instrumentu izmantošanas noteikumu un Latvijas Bankas vērtspapīru norēķinu sistēmas noteikumu grozījumu projektiem

(CON/2007/12)

Ievads un juridiskais pamats

Eiropas Centrālā banka (ECB) 2007. gada 3. aprīlī saņēma Latvijas Bankas lūgumu sniegt atzinumu par Latvijas Bankas monetārās politikas instrumentu izmantošanas noteikumu grozījumu projektu un Latvijas Bankas vērtspapīru norēķinu sistēmas noteikumu grozījumu projektu (tālāk tekstā kopā saukti par – „grozījumu projektiem”).

ECB kompetence sniegt atzinumu pamatojas uz Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 105. panta 4. punktu un Padomes 1998. gada 29. jūnija Lēmuma 98/415/EK par valstu iestāžu apspriešanos ar Eiropas Centrālo banku par tiesību aktu projektiem¹ 2. panta 1. punkta trešo un piekto ievilkumu un 2. panta 2. punktu, jo grozījumu projekti attiecas uz nacionālo centrālo banku (NCB), maksājumu un norēķinu sistēmām un monetārās politikas instrumentiem. ECB Padome šo atzinumu ir pieņēmusi saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas Reglamenta 17.5. panta pirmo teikumu.

1. Noteikumu projekta mērķis

Grozījumu projektu galvenais uzdevums ir saskaņot piekļuves kritērijus attiecībā uz darījuma partneriem, kas piedalās Latvijas Bankas monetārās politikas operācijās. Grozījumu projektu mērķis ir piekļuvi šādām monetārās politikas operācijām atļaut kredītiestādēm, uz kurām attiecas Latvijas Bankas obligāto rezervju prasības. Turklāt, ņemot vērā to, ka Latvijas Bankas vērtspapīru norēķinu sistēmas (tālāk tekstā – “VNS”) darbības galvenais uzdevums ir nodrošināt vērtspapīru norēķinus monetārās politikas operācijām, grozījumu projekti līdzīgus piekļuves kritērijus attiecina uz dalību VNS. ECB par šoreiz grozītajiem noteikumiem atzinumus ir sniegusi arī iepriekš².

¹ OV L 189, 3.7.1998., 42. lpp.

² Skatīt ECB 2006. gada 23. oktobra Atzinumu CON/2006/49 pēc Latvijas Bankas lūguma par Latvijas Bankas monetārās politikas instrumentu izmantošanas noteikumu projektu un ECB 2006. gada 14. novembra Atzinumu CON/2006/52 pēc Latvijas Bankas lūguma par Latvijas Bankas vērtspapīru norēķinu sistēmas noteikumu projektu.

2. Vispārīgi apsvērumi

- 2.1. Lai gan neiesaistītās dalībvalstis saglabā savas pilnvaras monetārās politikas jomā, tomēr ir lietderīgi pakāpeniski panākt atbilstību Eurosistēmas standartiem, lai šo valstu teritorijā darbojošās kredītiestādes varētu iepazīties ar prasībām, kas tiks piemērotas, kad šīs dalībvalstis ieviesīs euro. Šāda pakāpeniska saskaņošana pirms euro ieviešanas atvieglos NCB integrāciju Eurosistēmā.
- 2.2. ECB atzīmē, ka, ieviešot Latvijā euro un izvēloties VNS par vērtspapīru norēķinu pakalpojumu sniedzēju centrālās bankas kredītooperācijās, būs jāizvērtē VNS atbilstība "Eurosistēmas standartiem ES vērtspapīru norēķinu sistēmu izmantošanai ECBS kredītooperācijās"³. Tādēļ šis atzinums neierobežo VNS atbilstības iepriekš minētajiem standartiem novērtējumu, ko ECB sniegs nākotnē.
- 2.3. ECB sagaida, ka Latvijas Banka nodrošinās VNS atbilstību Latvijas likumam par norēķinu galīgumu maksājumu un vērtspapīru norēķinu sistēmās.

3. Īpaši apsvērumi

- 3.1. ECB atzīmē, ka atsauce uz obligātajām rezervēm Latvijas Bankas monetārās politikas instrumentu izmantošanas noteikumu 1.1. punkta grozījumos vēl vairāk saskaņos Latvijas darījumu partneru definīciju ar Eurosistēmā piemēroto definīciju.
- 3.2. Saskaņā ar Latvijas Bankas vērtspapīru norēķinu sistēmas noteikumu 1.1. punktu vērtspapīru norēķinu nodrošināšana Latvijas Bankas monetārās politikas un dienas kredīta operācijām ir VNS galvenais, taču ne vienīgais mērķis. Tik ilgi, kamēr VNS juridiski joprojām ir pieejama cita veida operācijām (piem., valdības parāda vērtspapīru tirdzniecībai), līdzdalības vērtspapīru norēķinu sistēmā ierobežošana, izslēdzot no tās ES/EEZ kredītiestādes, kurām nav filiāles Latvijā, var būt pakalpojumu sniegšanas (un saņemšanas) brīvības ierobežojums, kas aizliegts Līguma 49. pantā. Tādēļ ECB atzinīgi novērtētu definīciju, kas līdzdalību VNS atļautu arī ES/EEZ kredītiestādēm, kurām nav filiāles Latvijā.

Šo atzinumu publicēs ECB interneta lapā.

Frankfurtē pie Mainas 2007. gada 30. aprīlī

[paraksts]

ECB prezidents

Jean-Claude TRICHET

³ Šie standarti ir pieejami ECB mājas lapā www.ecb.int.